

[Hans Schmidt.]

i dag, kan jeg konstatere, at jeg ligger på linie med mange fremtrædende danske personligheder, derunder også jurister. Jeg vil her gerne have lov til at henvise til fhv. statsminister Scavenius' redegørelse for forhandlingspolitikken under besættelsen, til fhv. justitsminister og retspræsident Rytters fremstilling i bogen „Retsopgøret under og efter besættelsen“, til fhv. højesteretspræsident Troels G. Jørgensens „Erindringer i Justitias tjeneste“ og til slut til den petition, der blev fremlagt overfor regering og rigsdag i december 1951, underskrevet bl. a. af professor, dr. Poul Andersen, København, og tiltrådt af fremtrædende personligheder i Sønderjylland.

I petitionen henvises der til, at retsopgøret ikke har taget fornødent hensyn til den holdning, som regering og rigsdag indtog under besættelsen, således at det ikke har været muligt at drage en skarp linie mellem de handlinger, der svarede til myndighedernes ønsker, og de handlinger, som i større eller mindre grad gik ud over disse. Der henvises til menneskerettighederne, der indeholder et forbud mod afstraffelse efter love med tilbagevirkende kraft, og der siges, at en revision af de afsagte domme burde tage hensyn til dette forbud.

Når disse synspunkter gøres gældende overfor retsopgøret i dets helhed, må de have særlig betydning for mindretallet, idet der jo her foreligger specielle forhold på grund af tilhørsforholdet til det tyske folk. Jeg mener derfor også at kunne påberåbe mig disse publikationer og udtalelser for at underbygge berettigelsen af de ønsker, som jeg i forbindelse med retsopgøret fremsatte her i folketinget den 16. oktober 1953, og som, mener jeg at kunne sige, fik en forstående modtagelse af statsminister Hedtoft.

I alt førte forholdene i majdagene 1945 til arrestation af over 3 000 medlemmer af mindretallet. 2 958 medlemmer blev straffet i henhold til straffelovstillægget og værnemagerloven. For en stor del drejede det sig om kriminalisering af krigsindsatsen, og netop her må man kunne sige, at der foreligger en nødvendighed for at se denne krigsindsats i forbindelse med landets daværende politik, det vil altså sige med de forhold, der er til diskussion her i tinget i dag.

For det første ligger sagen her således, at man formentlig ikke vil kunne tale om krigstilstand mellem Danmark og Tyskland under besættelsen, vel heller ikke efter den 29. august 1943. For det andet foreligger der en række regeringserklæringer og andre udtalelser, som man vil kunne betragte som en tilladelse til denne krigsindsats, og for det tredje kan man specielt for medlemmer af mindretallet hævde, at de i relation til deres krigsindsats ikke med sikkerhed kunne have bevidstheden om deres handlingers retsstridighed og pligtstridighed. Netop dette har man gjort gældende for at begrunde lovenes tilbagevirkende kraft.

Jeg kan desuden henvise til den såkaldte benådningsdebat i det høje ting den 15. januar 1954, hvor man udtrykkelig konstaterede, at det ikke svarede til rigsdagens hensigt, at de krigsfrivillige blev straffet, idet de stod til en straf på under 2½ år og således ikke hørte til de grove tilfælde, hvor man anså en tiltale for påkrævet.

På baggrund af denne udvikling må det være mig tilladt at nævne, at de frivillige ikke alene er blevet ramt ved fængselsstraf, men at man også har rejst tilbagebetalingskrav mod dem i henhold til lov nr. 500 af 9. oktober 1945 for de underholdsbidrag, som deres familie har modtaget, medens de stod i tysk krigstjeneste. Denne lov af 9. oktober 1945 ses i første linie at være rettet mod virksomheder, der har opnået fortjeneste ved arbejde eller leverance af erhvervs-mæssig karakter i tysk interesse. Jeg kunne tænke mig, at man under lovens behandling her i tinget ikke har været specielt inde på spørgsmålet om tilbagebetaling af understøttelse af den her omhandlede art, således at det kun har været muligt at inddrage disse forhold under loven igennem dens § 10.

Nu mener jeg, at disse tilbagebetalingskrav efter de oplysninger, som de parlamentariske kommissioner har fremsat, og under hensyntagen til det iøvrigt oplyste er urimelige. Det er ikke indlysende, at frivillige med hensyn til deres underholdsbidrag eller deres løn skulle behandles anderledes end arbejdsmænd, der har haft beskæftigelse hos tyskerne. Og bortset herfra mener jeg at kunne hævde, at alle forhold, der hænger sammen med clearingspørgsmålet, er anliggender, som skulle være det enkelte